

Eenbes beleid time-out, schorsing, verwijdering en verwijzing van leerlingen

2025-04-02 def

A Inleiding

1. Doelstelling van dit beleidsplan

Met dit plan biedt Eenbes Basisonderwijs aan scholen, ouders en partners (SWV, SBO, SO en VO) duidelijkheid over de procedures voor time-out, schorsing, verwijdering en verwijzing van onze leerlingen. Het doel van dit plan is om samenhang en inzicht te geven in de procedures om zo met de juiste communicatie en verwachtingen naar iedereen toe te kunnen werken. Dit uiteraard in het belang van het kind.

2. Begrippen

Time-out:

Pedagogische maatregel om een kind (en de leerkracht en de klas) een moment van bezinning te geven na een incident, waarbij het kind op school onder toezicht blijft maar tijdelijk buiten de eigen klas geplaatst wordt.

Schorsing:

Ordemaatregel waarbij het kind tijdelijk de toegang tot de school wordt ontzegd, schriftelijk kenbaar gemaakt aan de ouders/verzorgers.

Verwijdering:

Een eenzijdige rechtshandeling van het bestuur van een school, waarbij het kind de verdere toegang tot de school wordt ontzegd, schriftelijk kenbaar gemaakt aan de ouders/verzorgers. Er is sprake van verwijdering, wanneer het bestuur het kind niet langer ingeschreven wenst te houden.

Verwijzing:

Alle handelingen die een Eenbesschool verricht om het kind op een andere school (andere BaO, SBO, SO, VO) te plaatsen.

Bestuur:

De bestuurder van Eenbes basisonderwijs (CVB, ook wel: bevoegd gezag), dan wel de teamleider van de afdeling OnderwijsKwaliteit en -Ondersteuning (OKO), indien de betreffende beslissing aan hem/haar gemandateerd is.

3. Bronnen

Onze bronnen voor dit beleidsplan zijn:

- Wet op het primair onderwijs, Wet Passend Onderwijs, Wet op Expertisecentra
- Onderwijsgeschillen.nl, LKC, GPO

1. Visie van Eenbes

Het goede onderwijs aan het kind staat voor Eenbes voorop. Het goede onderwijs kan door Eenbes geboden worden wanneer aan een aantal voorwaarden is voldaan:

1. Er is duidelijkheid over de extra ondersteuning die een kind nodig heeft. Daartoe is voor een kind met een extra ondersteuningsbehoefte een groeidocument ingevuld waarin (terug)gelezen kan worden welke ondersteuning geboden is en welke volgende stap nodig is.
2. Er is duidelijkheid over de extra ondersteuning die een school kan bieden en waar de grens ligt door middel van een SOP (POS).
3. Er is duidelijkheid over de afspraken ter versterking van het pedagogisch klimaat, deze zijn vastgelegd en worden gevolgd door het team: een pedagogisch protocol en een (anti-) pestprotocol.
4. De orthopedagoog en/of de coach, verbonden aan de school, zijn vroegtijdig betrokken bij de extra ondersteuning aan een kind en de leerkracht(en).
5. De leerkrachten en de kinderen kunnen veilig hun werk doen.
6. School is, in samenwerking met de ouders, in staat onderwijs te bieden met een verantwoord perspectief naar het VO. Dit op basis van wederzijdse, respectvolle communicatie.

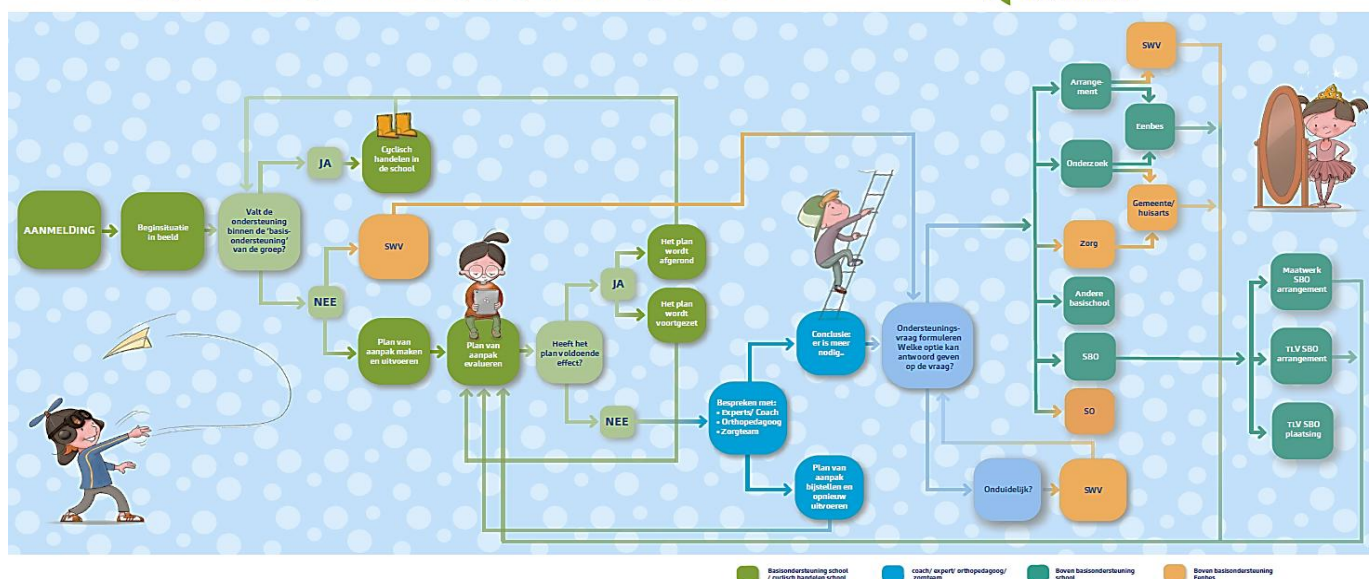
In geval van een crisissituatie rondom een kind of met de ouders zal een Eenbesschool allereerst inzetten op het de-escaleren van de ontstane situatie op basis van gesprekken waarbij misverstanden en miscommunicatie benoemd worden en wederzijds naar oplossingen wordt gezocht. Eenbes gaat hierbij uit van een pro-actieve houding bij school en ouders.

Indien door school de mogelijkheden ter ondersteuning niet benut zijn, worden deze eerst, in overleg met de verbonden orthopedagoog en coach, door school vastgesteld en in overleg met de ouders uitgevoerd.

Indien een handeling door een leerling dermate ernstig is (ernstige agressie en bedreiging, fysiek of mondeling) dat een directe actie noodzakelijk is, is time-out en schorsing direct mogelijk. Zie daarvoor de betreffende paragrafen.

De Eenbes ondersteuningsroute (ook digitaal beschikbaar):

ONDERSTEUNINGSROUTE

De-escalatieladder van Medling

C Time-out, schorsing en verwijdering

1. Opvoedkundige maatregelen

Wanneer een leerling de gedragsregels overtreedt die binnen de school gelden, dan kan hierop worden gereageerd met een opvoedkundige maatregel of een ordemaatregel.

Opvoedkundige maatregelen zijn pedagogische handelingen die beogen sociaal gewenst gedrag te bevorderen en de leerling te vormen. Voorbeelden van opvoedkundige maatregelen zijn het geven van passend werk, een leerling na laten blijven voor een gesprek en bezinning of het gebruiken van een time-out. Omdat deze maatregelen de rechtssfeer van de leerling slechts zijdelings raken, gaat het hier om feitelijk handelen.

Dit betekent dat opvoedkundige maatregelen door een leerkracht aan een leerling kunnen worden opgelegd, conform de afspraken die in een school gelden. De leerkracht beoordeelt de maatregelen in relatie tot de overtreding, mogelijk in samenspraak met de interne begeleider of directeur. De ouders worden door de leerkracht geïnformeerd en in geval van een time-out wordt de directeur of interne begeleider ook geïnformeerd.

Handreiking Time-out

In geval van een time-out wordt de leerling voor een beperkte periode (maximaal 2 dagen) de toegang tot de eigen groep ontzegd. Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten, worden de ouders onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. Van het incident en de motivatie wordt een notitie in Parnassys gemaakt.

De intentie van de time-out is aan de betrokken leerling – leerkracht – groep een periode van rust en bezinning te gunnen. Aangezien het een pedagogische maatregel is, is de maatregel tijdelijk en is het gesprek met de leerling (en de ouders) gericht op het behoud van de relatie met de leerkracht en de groep. Goede, tijdige terugkeer in de groep met passende afspraken is het uitgangspunt. De leerling blijft tijdens de time-out op school aanwezig, onder toezicht en krijgt onderwijs aangeboden.

Een basisonderwijs stelt scholen in staat de time-out-periode te verlengen naar meer dan 2 dagen, in samenspraak met de orthopedagoog en/of coach, indien dat in het belang is van het kind. Er is dan sprake van een arrangement op de eigen school. Overleg in de ruit: leerling, ouders, school en orthopedagoog/coach is voorwaarde voor dit arrangement.

Herhaalde ernstige ordeverstoringen en het geen positief effect geven van time-outs en gesprekken leidt tot het overgaan tot ordemaatregelen.

2. Ordemaatregelen

Omdat ordemaatregelen de rechtspositie van leerlingen raken, geldt dat uitsluitend het bestuur gerechtigd is tot het opleggen van een ordemaatregel.

Ordemaatregelen zijn in oplopende mate van zwaarte:

- De schriftelijke berisping, beslissing gemandateerd aan de directeur van de school, bestuur hoeft niet geïnformeerd te worden, wel vastlegging in Parnassys van de betreffende leerling;
- De overplaatsing naar een parallelklas, beslissing gemandateerd aan de directeur van de school, bestuur hoeft niet geïnformeerd te worden, wel vastlegging in Parnassys van de betreffende leerling;
- 1 daagse schorsing, beslissing gemandateerd aan de directeur van de school, bestuur (teamleider OKO) wordt met motivatie en voorgeschiedenis geïnformeerd;
- Meerdaagse schorsing (max. 3), beslissing gemandateerd aan de directeur van de school, bestuur (teamleider OKO) wordt met motivatie en voorgeschiedenis geïnformeerd, bestuur (teamleider OKO) informeert de inspectie;
- Verwijdering, het voorgenomen besluit wordt door de directeur voorgelegd aan het bestuur (teamleider OKO en CVB), beslissing ligt bij het CVB, inspectie wordt met motivatie geïnformeerd, vastlegging in het dossier van de betreffende leerling.

Voordat het bestuur tot schorsing of verwijdering overgaat, kan het ervoor kiezen om eerst een schriftelijke waarschuwing voor een schorsing of verwijdering te geven. Het bestuur is vrij in de beslissing of, en zo ja welke, ordemaatregel het wil nemen. Dit is afhankelijk van de zwaarte van de overtreding. Het CVB mandateert het contact met de scholen en de inspectie over schorsing en verwijdering aan de teamleiders van de afdeling OnderwijsKwaliteit en -Ondersteuning (OKO). Het CVB beslist uiteindelijk over verwijdering van een leerling.

Bij de beslissing om al dan niet over te gaan tot het opleggen van een ordemaatregel, dienen alle relevante omstandigheden van het incident te worden meegewogen. Wil het bestuur overgaan tot het opleggen van een ordemaatregel, dan is het onder andere van belang dat:

- Er een evenredige verhouding bestaat tussen de overtreding die de leerling heeft begaan en de ordemaatregel die wordt opgelegd (proportionaliteit);
- De leerling in ruime mate schuld heeft gehad aan de normschending;
- De ordemaatregel door het bestuur wordt opgelegd conform de procedurele regels die hiervoor gelden.

De ordemaatregelen “schriftelijke berisping” en “overplaatsing naar een parallelklas” zijn ter beoordeling van de directeur, in samenspraak met de leerkracht. Deze maatregelen kunnen voldoende zijn, maar ook de opmaat vormen naar zwaardere ordemaatregelen (waarschuwing). Daarom is het een dwingende afspraak voor Eenbes-scholen om:

- De toedracht en de besluitvorming en de communicatie rondom deze ordemaatregelen goed vast te leggen in Parnassys;
- Voorafgaand aan de uitvoering van de ordemaatregelen met de ouders gesproken te hebben, hun verweer gehoord en vastgelegd te hebben (hoor en wederhoor) in Parnassys;
- De effecten van de ordemaatregelen concreet vast te leggen in Parnassys;
- Een waarschuwing op te nemen voor het geval van herhaling.
- Met de orthopedagoog/coach contact op te nemen om begeleiding van het kind op het gedrag vast te stellen en uit te voeren. Een kind moet de kans krijgen om te leren hoe het het juiste gedrag kan laten zien. De medewerking van de ouders is hierbij een voorwaarde. Indien school een gedrag ondersteunend traject uitvoert en de ouders daar thuis geen gevolg aan geven, zal

er geen gedragsverandering plaatsvinden en de overtredingen/onveilige situatie blijven bestaan. In dat geval kan school, in overleg met de orthopedagoog en coach ertoe besluiten het ondersteunende traject te beëindigen. In dat geval zal er geen gedragsverandering bij het kind zijn en escalatie van de situatie mogelijk volgen.

- Hoewel de-escaleren het uitgangspunt voor school blijft, zal hierdoor schorsing de volgende stap voor school zijn om ouders en kind te waarschuwen dat een grens is bereikt.

Daarom: als deze ordemaatregelen geen gewenst effect hebben, kan de school overgaan tot de twee zwaarste ordemaatregelen: schorsing en verwijdering van een leerling. Dit raakt de rechtspositie (leerplichtwet en recht op onderwijs) van de leerling en de ouders.

3. Schorsing van een leerling

Wanneer een directeur besluit om een leerling te schorsen, dan betekent dit dat de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Schorsing moet worden gezien als een ultieme mogelijkheid voor de school om aan een leerling een waarschuwing te geven voor bepaald ontoelaatbaar gedrag.

Er is pas sprake van een schorsing indien een leerling voor ten minste één dag wordt uitgesloten van het recht op deelname aan het onderwijs. De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en de ernst van de overtreding.

Schorsing is geregeld in artikel 40c WPO en artikel 40a WEC. In deze artikelen is bepaald dat de directeur met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week kan schorsen. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan de ouders bekend worden gemaakt. Duurt de schorsing langer dan één dag, dan moet het bestuur (teamleider OKO) de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen van de schorsing in kennis stellen.

De directeur van een Eenbesschool hoort voorafgaand aan het schorsingsbesluit de ouders hierover. Als de omstandigheden zodanig zijn (ernstige inbreuk op de veiligheid) dat de directeur de leerling per direct moet schorsen, worden de ouders na het schorsingsbesluit gehoord. De schorsingsdagen worden gebruikt om met de ouders (en het kind) in gesprek te gaan om de ernst van de situatie en het karakter van de waarschuwing te onderstrepen en afspraken te maken over het vervolgtraject.

In het schorsingsbesluit neemt de directeur de redenen van schorsing, de ingangsdatum van de schorsing en de duur van de schorsing op.

Voor Eenbes-scholen geldt dat als de ouders het niet eens zijn met de inhoud van het schorsingsbesluit, zij over dit besluit contact kunnen opnemen met het bestuur (in eerste instantie teamleider OKO, in tweede instantie CVB) met als reden bezwaar tegen de schorsing. De externe, onafhankelijke vertrouwenspersoon kan hierbij betrokken worden, zowel door het bestuur als door de ouders. Levert dit naar het oordeel van de ouders niets op, dan kunnen zij in een uiterste geval ervoor kiezen naar de civiele rechter te stappen. De rechter toetst of school en bestuur de procedure tot schorsing goed gelopen heeft en of het schorsingsbesluit in overeenstemming is met de ernst van de overtreding.

Ouders kunnen ook een klacht indienen over de schorsing. In de schoolgids staat informatie over de klachtenregeling. Ook hierbij kan de externe, onafhankelijke vertrouwenspersoon betrokken worden.

Bij schorsing blijft de onderwijskundige relatie met de leerling in tact. Dit betekent dat de school maatregelen neemt om te voorkomen dat de geschorste leerling een onderwijsachterstand oploopt gedurende de periode van schorsing. Dat betekent dat de leerling werk mee naar huis krijgt. Hieruit volgt dat de ouders erop toezien dat het werk ook gemaakt wordt en ervoor zorgen dat het gemaakte werk weer op school komt om nagekeken te worden.

4. Procedure voor verwijdering van een leerling

Verwijdering van een leerling is een ordemaatregel die slechts in het uiterste geval en uiteraard uiterst zorgvuldig wordt genomen. Er moet sprake zijn van ernstig wangedrag en een onherstelbaar verstoorde relatie tussen leerling en school en/of ouder en school.

De verwijdering van een leerling is geregeld in artikel 40 lid 11 en artikel 63 WPO. Verwijdering kan worden aangemerkt als een eenzijdige rechtshandeling van het bestuur van een school, waarbij aan een leerling de verdere toegang tot de school wordt ontzegd. Er is sprake van verwijdering, wanneer het bestuur de leerling niet langer ingeschreven wenst te houden.

Verwijdering is een ingrijpende maatregel, zowel voor de school als voor de leerling en diens ouders. Daarom beslist niet de directeur over de verwijdering, maar het bestuur (CVB). De directeur is zelf betrokken geweest bij de voorbereiding van het besluit door middel van gesprekken met de ouders en het team. Er kan een vertrouwensbreuk met de ouders zijn ontstaan en daarmee kan de directeur 'partij' zijn in de kwestie. Het bestuur staat op grotere afstand van de dagelijkse praktijk en kan de kwestie dus ook met die afstand beoordelen. Dit bevordert een zorgvuldige besluitvorming, iets waar een rechter, gezien de zwaarte van de maatregel, grote waarde aan hecht.

Verwijdering heeft voor de leerling verstrekende gevolgen. Hij verlaat een vertrouwde omgeving, er is een breuk in zijn ontwikkelingsproces en er bestaat het risico van een terugslag op zijn verdere ontwikkeling. Voor een rechter is het daarom van groot belang dat het verwijderingsbesluit aangeeft hoe het bestuur een afweging heeft gemaakt tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Die belangen kunnen per geval verschillen.

Er bestaan voor het bestuur in principe drie (groepen van) gronden om een leerling te verwijderen:

- De school kan niet (meer) aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoen.
- Er is sprake van ernstig wangedrag van de leerling of de ouders.
- Het gedrag van de leerling of de ouders is in strijd met de grondslag van de school.

Het bestuur en daarmee de school behoudt gedurende de procedure de zorgplicht over de betreffende leerling. Het bestuur mag een leerling pas verwijderen als het een nieuwe school voor de leerling heeft gevonden. Voordat wordt besloten tot verwijdering, heeft de school ervoor gezorgd dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Zie hiervoor WPO art. 40 lid 11.

Verwijdering op basis van de ondersteuningsbehoefte van het kind

Hoewel de wettelijke term "verwijdering" gebruikt wordt, is hier in principe sprake van verwijzing naar een geschiktere, meer passende school. Zie hoofdstuk D van dit document.

Om te bepalen welke beslissingsruimte het bestuur (teamleider OKO) heeft, is het van belang vast te stellen of:

- De leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs dan wel;
- De leerling formeel thuishoort in het reguliere basisonderwijs.

Voor leerlingen die al onderwijs volgen op een school, maar die inmiddels extra ondersteuning behoeven, geldt dat de school eerst zelf moet proberen om de gevraagde ondersteuning te bieden. Hiertoe wordt de Eenbes ondersteuningsroute gevolgd en een groeidocument ingevuld. Wanneer een school, in samenwerking met het bestuur (afdeling OKO: orthopedagoog en coach) deze ondersteuning (arrangement), niet zelf (meer) kan bieden, moet het voor een plek op een andere school zorgen.

Over een dergelijke beslissing moet overleg worden gevoerd met de ouders van de leerling. Het bestuur (teamleiders OKO) heeft hierbij te maken met een onderzoekplicht ter beoordeling van de vraag of de

school aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen. Uit jurisprudentie volgt dat het bestuur de volgende onderdelen in zijn onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte kan betrekken:

- De aard van de ondersteuningsbehoefte en de daaruit voortvloeiende onderwijsvraag;
- De beschikbare formatie (tijd) en expertise van de leerkrachten (kennis en vaardigheden);
- De mogelijkheid om alle leerlingen de vereiste aandacht te geven (groepsdynamiek en groepsgrootte);
- De beschikbare externe hulp (arrangement);
- Afstemming tussen de benodigde ondersteuning van de leerling en de beschikbare ondersteuning (perspectief).

Voorts moet het bestuur het SOP in zijn onderzoek betrekken. De school zal elk geval afzonderlijk bekijken en het belang van het kind tegen dat van de school afwegen. Van belang is vooral dat deze afwegingsprocedure zorgvuldig vastgelegd is en dat adviezen deskundig, onafhankelijk en zoveel mogelijk eenduidig zijn. Bovendien moet de stem van de ouders voldoende worden gehoord.

Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van het kind of de ouders

Van wangedrag kan in uiteenlopende situaties sprake zijn: (herhaaldelijk) schoolverzuim, overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verwijdering is een sanctie.

Ook het wangedrag van ouders, zoals (herhaalde) intimidatie van leerkrachten, kan een reden zijn om een leerling te verwijderen. Of het bestuur (CVB) tot verwijdering kan overgaan, hangt van de situatie af. Er is geen algemene lijn vanuit de overheid. Voor Eenbesscholen tellen ook de afspraken in het Eenbes Veiligheidsplan, paragraaf 2.2 en bijlage 5. Het wangedrag moet in elk geval ernstig zijn.

Procedureel is het volgende van groot belang:

- Er is vastgelegd hoe het bestuur en de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens voor verwijdering is bereikt: dit beleidsplan en het Eenbes Veiligheidsplan;
- De regels zijn toegankelijk voor ouders (via de website van Eenbes) en leerlingen (de gedragsregels in school);
- (Lichtere) maatregelen ter voorkoming van herhaling hebben gefaald (time-out, schorsing, gesprekken, gedragsafspraken, ondersteuning);
- De leerling en ouders zijn gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan, met uitzondering van situaties die onmiddellijk tot verwijdering aanleiding geven.

In alle gevallen telt dat school zich inspant voor een warme overdracht van de leerlinggegevens naar de volgende school om een goede start voor de leerling mogelijk te maken.

In geval van een toetsing door de rechter is van groot belang dat het bestuur bij zijn besluit een afweging heeft gemaakt tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Verwijdering heeft voor de leerling immers verstrekende gevolgen. Hij verlaat een vertrouwde omgeving, er is een breuk in zijn ontwikkelingsproces en er kan zich een terugslag op zijn verdere ontwikkeling voordoen.

Voor de school kan van belang zijn dat zonder verwijdering de rust en de veiligheid op de school niet langer gegarandeerd kunnen worden. Het is raadzaam in de verschillende stadia van de procedure de Inspectie voor het Onderwijs te raadplegen. De rechter vindt het belangrijk dat deze heeft ingestemd met het voornemen tot verwijdering over te gaan.

Als een leerling niet weet wat de regels van de school zijn, kan de leerling niet op grond van overtreding van die regels worden verwijderd. Verwijdering dient daarom gebaseerd te zijn op een schoolreglement (pedagogisch protocol) dat regels en grenzen stelt aan het gedrag van leerlingen (en personeel) en aangeeft wanneer het bestuur sancties gaat opleggen. Deze sancties moeten zijn omschreven, evenals

de besluitvormingsprocedure. Bij een rechtelijke toetsing is dit een belangrijk element. Een besluit tot verwijdering dat zijn basis vindt in zo'n beleid, maakt een aanzienlijk grotere kans om de gerechtelijke toets te doorstaan. Het is essentieel dat dit beleid voor iedereen kenbaar is, ook voor de ouders, door opname in de schoolgids. Verwijdering in afwijking van het beleid is niet onmogelijk, maar vergt een zwaardere motivering.

Verwijdering op basis van de grondslag van de school

Onder bepaalde omstandigheden kan het bestuur een leerling verwijderen, omdat diens gedrag wezenlijk in strijd is met de grondslag van de school.

Ook het verzuim van godsdienstlessen, terwijl die lessen statutair essentieel zijn voor de grondslag, kan een reden voor verwijdering zijn. De vrijheid van onderwijs geeft deze ruimte. Voorwaarde is dat het verwijderingsbesluit is terug te voeren op een consistent beleid. Deze verwijderingsgrond kan alleen worden toegepast door bijzondere scholen en niet door openbare scholen.

Procedure voor verwijzing van basisonderwijs naar speciaal (basis)onderwijs

Hoewel de wettelijke term “verwijdering” is, wordt hier van verwijzing naar een geschiktere, meer passende school gesproken. Zie hiervoor het volgende hoofdstuk.

D Verwijzing van een leerling

1. Verwijzing naar het S(B)O

Een school van Eenbes basisonderwijs handelt zo preventief mogelijk. De ondersteuningsroute van Eenbes is daarbij leidend. De afdeling OKO (de orthopedagoog van het cluster) is altijd vroegtijdig betrokken bij de ondersteuningsvraag van een leerling.

Om een leerling te kunnen verwijzen is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband noodzakelijk. Allereerst wordt hiertoe een triade opgesteld. Deze bestaat uit de verwijzende school, de ouder(s) en OKO (de orthopedagoog). Wanneer alle partijen het eens zijn, wordt het formulier TLV ingevuld.

De orthopedagoog is de eerste deskundige die een schriftelijk positief advies geeft over de verwijzing van de leerling. Een tweede, wettelijke verplichte, deskundige geeft daarna een schriftelijk positief advies over de noodzakelijke plaatsing in SBO of SO.

De TLV is met de positieve adviezen compleet en wordt opgestuurd naar het SWV. Het SWV Helmond-Peelland maakt van het digitale programma KindKans gebruik ter ondersteuning van het proces.

Wanneer partijen geen overeenstemming kunnen bereiken, wordt advies gevraagd aan het samenwerkingsverband. De externe vertrouwenspersoon en/of de klachtenprocedure van het bestuur kan hierbij ingezet worden. Wanneer partijen het daarna nog niet eens zijn, kan het geschil worden ingediend bij de landelijke geschillencommissie en daarna eventueel bij de rechter. De zorgplicht blijft bij het bestuur van de ‘verwijzende’ school.

2. Verwijzing naar het VO

Binnen het samenwerkingsverband PO en VO zijn afspraken gemaakt over de procedure m.b.t. de overdracht naar het voortgezet onderwijs. Deze afspraken worden door zowel primair als voortgezet onderwijs gevolgd. Hiertoe wordt jaarlijks een tijdpad PO-VO opgesteld en met de scholen gedeeld. Eenbes basisonderwijs conformeerde zich aan deze procedure.

De scholen van Eenbes verwijzen naar de samenwerkingsverband VO Eindhoven-Kempenland en het samenwerkingsverband VO Helmond-Peelland en hebben dus met twee procedures en tijdspaden van doen.

E Verantwoording

Wetsteksten en jurisprudentie waarop dit beleidsplan is gebaseerd

Bron: [Schorsing van een leerling - Onderwijsgechillen](#)

Een beslissing om een leerling te schorsen is een ingrijpende beslissing. Als ouders het daar niet mee eens zijn, kunnen zij daarover een klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Er zijn wettelijke regels over schorsing van een leerling in het primair. Informatie over de procedure bij de LKC en uitspraken van deze Commissie (cijfer tussen haakjes correspondeert met jurisprudentie) geven aanvullende informatie.

Een school kan verschillende redenen hebben om aan een leerling een schorsing op te leggen. Veelal is er sprake van wangedrag van een leerling. Een aantal voorbeelden hiervan:

- Fysiek geweld tegen medeleerling en/of leerkracht (108613, 108249);
- Vernieling schooleigendommen (108087);
- Bedreiging van een leerling (24223).

Een school mag een leerling in beginsel niet schorsen voor het gedrag van zijn of haar ouders. Dat kan alleen als sprake is van een bedreigende situatie (109244).

Overzicht van belangrijkste wettelijke bepalingen:

Wet op het primair onderwijs (WPO):

- Artikel 40c. Schorsing
- Artikel 40. Toelating en verwijdering van leerlingen
- Artikel 43. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering
- Artikel 63. Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

Wet op de expertisecentra (WEC):

- Artikel 40a. Schorsing en bezwaarprocedure

Het kan voorkomen dat ouders vinden dat hun zoon of dochter onterecht is geschorst. Als ouders er in zo'n situatie niet met de school uitkomen, kunnen zij een klacht indienen bij de klachtencommissie waar de school bij aangesloten is.

Omdat een schorsing in principe hooguit één week mag duren, zal de schorsing in de meeste gevallen al voorbij zijn op het moment dat de LKC zich over de situatie gaat buigen. De LKC toetst of de school in redelijkheid het schorsingsbesluit heeft kunnen nemen. Daarbij kijkt de LKC of de school de leerling op goede gronden geschorst heeft en of de school de procedurele regels (zowel de wettelijke regels als de regels die in een eigen protocol zijn opgenomen) in acht heeft genomen.

De LKC brengt een advies uit aan het schoolbestuur, met daarin een oordeel over de gegrondheid van de klacht. De LKC maakt in elke klacht een eigen afweging, waarin zij ook de omstandigheden van het individuele geval betreft. De LKC kan ook aanbevelingen doen.

Enkele belangrijke lijnen van de LKC in de adviezen over schorsing van een leerling:

- Een schorsing mag niet langer duren dan de wettelijk toegestane termijn (25378, 24223).
- De schorsing moet in verhouding staan tot het vergrijp of het gedrag van de leerling (25378, 109073).

- De school moet een belangenafweging maken bij het opleggen van een schorsing, dat wil zeggen dat de school de belangen van de leerling moet afwegen tegen de belangen van de school (42868, 108787).
- De school moet ook beoordelen of met een lichter middel dan schorsing hetzelfde doel bereikt kan worden (109244).
- De school moet de schorsing schriftelijk aan de ouders bevestigen (42868, 109363).
- Het is aan te bevelen dat de school voorafgaand aan de schorsing hoor en wederhoor toepast (109244, 109363).
- Het feitelijk de toegang tot de school ontzeggen kan worden aangemerkt als schorsing (36367, 27523, 24223, 109073).
- Een school mag een leerling in beginsel niet schorsen voor het gedrag van zijn of haar ouders (109270). Dit kan alleen als sprake is van een bedreigende situatie (109244).

Bron: [Verwijdering leerling van school - Onderwijsgeschillen](#)

Een beslissing om een leerling te verwijderen is een ingrijpende beslissing. Als ouders het niet eens zijn met de verwijdering van hun kind, kunnen zij daarover een geschil voorleggen aan de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). In sommige gevallen kunnen zij ook een klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Ouders kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen het verwijderingsbesluit of tegen de schriftelijke mededeling van de school dat zij van plan is de leerling te verwijderen. Het schoolbestuur moet binnen vier weken beslissen op dat bezwaar. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Daarnaast zijn er ook nog aanvullende bepalingen per onderwijssector. Wat staat er in de wet? De belangrijkste bepalingen over de verwijdering van een leerling staan in de onderwijswetten en in de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste artikelen.

Wet op het primair onderwijs (WPO)

- Artikel 40. Toelating en verwijdering van leerlingen
- Artikel 43. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering
- Artikel 63. Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

Wet op de expertisecentra (WEC)

- Artikel 40. Toelating en verwijdering leerlingen
- Artikel 45. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering
- Artikel 61. Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

De GPO is ondergebracht bij Onderwijsgeschillen. De Commissie is zo samengesteld dat zij beschikt over (ortho)pedagogische, psychologische, onderwijskundige, maatschappelijke, bestuurlijke, juridische en medische deskundigheid.

Het geschil moet worden voorgelegd binnen zes weken na de (voorgenomen) verwijderingsbeslissing, of nadat duidelijk werd dat de leerling niet meer welkom is. Als daarnaast bezwaar is gemaakt bij het schoolbestuur, dan moet het schoolbestuur wachten met zijn beslissing, tot het schoolbestuur het oordeel van de GPO heeft ontvangen. De GPO geeft binnen 10 weken een oordeel over het geschil.

De GPO brengt een advies uit dat niet bindend is voor het schoolbestuur. Maar het advies weegt wel zwaar. Het bestuur moet schriftelijk aan de ouders en aan de GPO meedelen wat er met het oordeel wordt gedaan. Als het advies van de GPO niet wordt gevolgd, moet daarbij de reden worden vermeld. De GPO is laagdrempelig: partijen zijn niet verplicht om een advocaat in te schakelen. Het starten van een procedure is kosteloos.

De GPO toetst of de verwijderingsprocedure op de juiste manier gevolgd is. Ook toetst de Commissie inhoudelijk of er voldoende grond is voor de verwijdering.

Enkele belangrijke lijnen van de GPO in de adviezen over verwijdering:

- Ondersteuningsbehoefte van de leerling en ondersteuningsmogelijkheden van de school: een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte kan pas verwijderd worden als voldoende onderzoek is gedaan naar die ondersteuningsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de school (41647, 40264, 35839, 28777, 12376, 7756, 7690, 109004, 108597, 108448, 108128).
- Een verwijdering kan redelijk zijn als ouders weigeren om mee te werken aan onderzoek of om informatie te verstrekken en de school mede daardoor niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling (2773, 109641, 109512, 108737, 108518, 108077, 107983, 107839).
- Alle begeleidingsmogelijkheden moeten zijn onderzocht en benut (34684, 7756, 108448, 108097). De GPO beoordeelt of de grens wat van een school en van de begeleidingsmogelijkheden verwacht mag worden, is bereikt (37960, 11419, 109454, 109380).
- Er moet een actueel, onafhankelijk, deskundig gevalideerd beeld over de onderwijs(on)mogelijkheden van de leerling zijn, voordat een (v)so-school een verwijderingsbeslissing neemt, omdat de leerling niet meer leerbaar is (53198, 52375).
- Bij een verwijdering van het speciaal onderwijs, waarbij geen uitvoering meer wordt gegeven aan de zorgplicht en de zorgplicht ook niet wordt overgedragen aan een andere school, moet goed onderbouwd worden dat voortzetten van het onderwijs aan de leerling leidt tot een onhoudbare situatie voor de school. Ook moet een verifieerbare weergave van de zienswijze van de afdeling Leerplicht en die van de Inspecteur Speciaal Onderwijs beschikbaar zijn voor de beoordeling van de redelijkheid van de verwijderingsbeslissing (63791, 56168, 57819).
- De GPO beoordeelt of een school een belangenafweging heeft gemaakt en de belangen van de leerling heeft betrokken bij haar afweging voordat zij een verwijderingsbeslissing neemt (66563, 47752, 45377, 43828, 43172, 40955, 32144, 26765, 24620, 22639, 10066, 109427, 108702).
- De Commissie beoordeelt of het verwijderingsbesluit evenredig is. Dit betekent dat de Commissie kijkt of het besluit geschikt is om het doel te bereiken, of het besluit noodzakelijk is en of met een minder vergaande maatregel kan worden volstaan (66563, 45607, 42671, 40955, 22639).
- Een verwijdering kan redelijk zijn als door het gedrag van de leerling onrust en onveiligheid op school is ontstaan (67124, 49347, 45377, 43172, 40195, 38183, 29602, 26765, 17689, 109056, 107961, 107359). Het hoort tot de beoordelingsbevoegdheid van de school om de ernst en impact van een incident vast te stellen en te bepalen of de maatregel van verwijdering wordt opgelegd (3433, 109668, 109579, 109090).
- Een verwijdering kan redelijk zijn als de school door het gedrag van de ouders de veiligheid op school niet kan garanderen (66827, 40989, 37489, 33562, 27721, 108954). Maar een school kan pas tot verwijdering beslissen vanwege het gedrag van een ouder, als er geen redelijke alternatieven meer zijn (3037, 109015).
- De formele verwijderingsprocedure moet worden gevolgd (71381, 36005, 22639, 29570, 38050).
- Als de school een leerling niet meer toelaat, kan dit gezien worden als een verwijdering, ook al is er geen verwijderingsbesluit genomen (44990, 36994, 25114, 24620, 331, 109694, 109639, 109595, 109014, 108250, 108097, 107487).

- Tijdelijke plaatsing op een bovenschoolse voorziening, terwijl de leerling blijft ingeschreven op de school, is niet aan te merken als verwijdering (108426, 108282, 107774).
- De verwijdering moet goed onderbouwd zijn (108700, 44485, 32407) en de reden moet in het verwijderingsbesluit vermeld staan (108681, 107059).
- Aan een beslissing tot verwijdering van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte moet een ontwikkelingsperspectief ten grondslag liggen (45706, 12376, 7690, 109595, 109050, 108252, 108056).
- Bij verwijdering dienen de interne, door school en bestuur vastgestelde regels te zijn nageleefd, bijvoorbeeld de overgangsregels of regels over drugsgebruik of over het gebruik van telefoons en social media (53495, 36532, 5347, 109579, 109428, 108751, 108926).
- Binnen het primair onderwijs is een schorsing gedurende een verwijderingsperiode wettelijk niet toegestaan. Een schorsing mag daar niet langer dan één week duren. (50478, 44990).
- Andere passende onderwijsplek: er moet een andere passende onderwijsplek zijn gevonden voordat de school de leerling verwijderd. De school dient hierbij de regie te hebben (38050, 37753, 109219, 108985).
- Een school moet regie voeren om invulling te geven aan de zorgplicht om tot een passende onderwijsplek voor de leerling te komen (71381, 65375, 52111, 36005, 22639, 109249, 109324, 109102, 108906).

De GPO behandelt geschillen over de verwijdering van leerlingen. Als de verwijdering te lang is geleden, de leerling op een andere school staat ingeschreven of ouders hun kind niet meer op de school van verwijdering terug willen, dan behandelt de GPO deze geschillen vaak niet. Dan kunnen ouders over de verwijdering een klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC), of als ze een klacht hebben over de gang van zaken rond de verwijdering. De school moet dan wel zijn aangesloten bij de LKC. In de schoolgids of op de website van de school staat bij welke klachtencommissie de school is aangesloten.

Soms is niet vooraf duidelijk of de LKC of de GPO de klacht of het geschil het beste kan behandelen. Als de klacht is ingediend bij de LKC, kijkt het secretariaat van Onderwijsgeschillen altijd of het een geschil is dat beter aan de GPO kan worden voorgelegd.

De LKC brengt een advies uit aan het schoolbestuur, met daarin een oordeel over de gegrondheid van de klacht. De Commissie maakt in elke klacht een eigen afweging, waarin zij ook de omstandigheden van het individuele geval betreft. De Commissie kan ook aanbevelingen doen. Het bestuur moet binnen vier weken aan de Commissie en aan de ouders meedelen of het het oordeel van de klachtencommissie deelt en of het maatregelen gaat nemen.

De LKC heeft veel adviezen uitgebracht die (mede) gaan over een verwijdering van een leerling. Enkele lijnen in de adviezen van de LKC:

- De maatregel van verwijdering moet proportioneel zijn (106612).
- De school mag een leerling pas verwijderen als blijkt dat een minder verstrekkende maatregel niet werkt (106557).
- De school kan een leerling verwijderen, als zij niet het onderwijs kan bieden dat de leerling nodig heeft en de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoende is onderzocht (36070).
- De school moet de eigen procedureregels over verwijdering in acht nemen (105988).
- De ouders van een leerling moeten in de gelegenheid gesteld zijn om gehoord te worden voordat een besluit tot verwijdering kan volgen 108862.
- De mededeling dat de leerling niet meer welkom is op school is feitelijk een verwijderingsbeslissing (107759, 106564).
- Zolang de leerling is ingeschreven, is de school verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod. Het niet meer toelaten op school ontheft de school niet van deze verplichting (106342). Dat geldt ook bij een schorsing in verband met een voornemen tot verwijdering (106247).

- De reden waarom tot verwijdering wordt overgegaan moet blijken uit verwijderingsbesluit (107058).
- Het feit dat een ouder een klacht over de school wil indienen, mag geen aanleiding zijn voor verwijdering (107299).